

Endnu blot en Bemærkning til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgtreds (Falkensjerne). Alle kunne vistnok være ganske enige med ham i, at en forceret Vidensfabelighed er endnu uheldigere end en forceret Bygning, og navnlig gjælder dette om halv Vidensfabelighed. Men foruden at det er noget søgt at ville lægge Tryk paa den høitærede Minister ved denne Leilighed, hvor der er Spørgsmaal om nogle Bygninger, er det netop en Feil, der begaaes af det ærede Medlem og hans Meningsfæller. Denne Feil bestaar deri, at det opfattes som demokratisk at gjøre Udgangen til Vidensfabel næsten gratis, saa at en stor Mængde Menneſker ledes ind paa den, som kunde finde en bedre Anvendelse i det praktiske Liv, ja endog saa gamle Menneſker, som for længe siden skulde have været ude over den Tid, da de skulde tænke paa at komme ind paa den studerende Bane. Derimod betragtes det som folkefjendtligt ikke at gaa med til den Slags Bevillinger. Jeg tror derfor, at den ærede Rigsdagsmand i saa Henseende først maa gribe i sin egen og sine Venners Barm.

Formanden (Høgskbro): Jeg maa gentagne Dnſket om, at man ikke af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgtreds (Falkensjerne) vil lade sig lede ind paa almindelige Betragtninger om Dplysningsvæsenet her i Landet.

Berg: Den politiske Side af denne Sag er for mig den interessanteste. Derjom man havde en Tilhører i disse Dage til vore Forhandlinger, som ogsaa havde været her for nogle Maanedre siden, vilde han udbrøde med det gamle Ord: Ak, hvor forandret! Vor ærede Ordfører sagde den Gang, da Ministrene gif op ad denne Trappe: Der hjerne disse 7 stig op ad den provisoriske Trappe med Kultusministeren til Slut; de afbryde Broen og den bliver ikke ført op mere. Det var Ministeriet, der afbrød Broen mellem sig og Folkethinget. Nu søger den ærede Ordfører med sit Flertal at lægge den høie Kultusminister den ene gylbne Bro efter den anden, at give ham den ene Million efter den anden, om han dog bare vil vende tilbage til os igjen, den brede Achilles! Det er ikke blot en Systemforandring for et enkelt Medlem, men det maa jo være overordentlig glædeligt for alle dem, der ønske Fred og gode Dage uden Hensyn til, hvordan det gaar med vor grundlovmæssige Frihed, at se saadanne forjønende Bestræbelser aabenbare sig i alt Muligt. Og det er navnlig ikke mindst opmuntrende nu for Diebliffet, hvor man har bevilget en Finants-

lov, rigeligere. siger man jo selv, end nogenfinde, hvor man har dækket over provisoriske Foretagerender i sneesis, og hvor nok samme Finantslov her obenpaa bliver behandlet saaledes, at trods alle de gylbne Broer, man søger at bygge for at faae de 7 brede Guder tilbage igjen, er man ikke sikker paa, at de endnu ere saa naadige at ville komme ned til os, der ville stille dem paa den saakaldte lovlige Grund. At jeg ikke kan følge den høitærede Ordfører, hidrører for en Del fra, at jeg ikke har troet det rigtigt at gjøre den politiske Svingning med ham. Var jeg aldeles overbevist om det Værdige for Folkethinget og det Fornuftige for den Opgave, vi have, i at gaa med til at anlægge disse gylbne Broer for det høie Ministerium, saa vilde jeg skyde mangen saglig Indvending til Side og følge den ærede Ordfører, og deri ligger jo ogsaa, at jeg kan forstaa, vi maa have forskjellige Betragtninger af denne Sag. Thi jeg tvivler heller ikke om, at den politiske Side af Sagen er den vigtigste og interessanteste for det ærede Flertal. Men da det nu er saa, at jeg ikke særlig af politiske Hensyn føler mig drevet til at stemme for Noget, som jeg af saglige Grunde ikke vilde kunde være med til, maa jeg vel fremsætte ogsaa nogle saglige Bemærkninger angaaende det høie Flertals Indstillinger. Den meget ærede Ordførers varme Interesse for Vidensfabelen tiltaler, men naar den faar en saadan Form her i Folkethinget, som om der gjennem Prædicationer for os ud af denne varme Interesse, denne Begeistring gif en Bebreidelse mod Folkethinget for dets Stilling til Vidensfabel og Kunst og navnlig mod denne Side, tror jeg, at for saa vidt der i den begejstrede Talerens Ytringer laa en saadan Bebreidelse, mangler ham noget Forudsætningen for at give en saadan Bebreidelse Udtryk. For saa vidt Bevillinger skulde være Argumenter mod en saadan Bebreidelse, vil jeg foreslaa ham at studere Finantsbevillingerne igjennem fra den Tid, da vi havde lovlige Bevillinger, fra den Tid, da Benſtre var kommen i Flertal her i Thinget, og sammenligne dem med de tidligere. — og tidligere tor det dog ikke siges, at den Side af vort offentlige Liv blev pleiet slet; thi tidligere vare jo de Nationalliberale Herrer og i Flertal, og de skulde dog næppe have Skyld for, at de vilde trykke Vidensfabel og Kunst. Det vil da vise sig, at der paa mangfoldige Punkter, ei blot i Følge den Udvikling, Vidensfabelen har taget, men ogsaa i og for sig, er givet ud over dette saa væsentlig bethdelig forøgede Bevillinger fra Folkethingets Side imod tidligere, at jeg tror, at man kunde frigjøres for den Slags For-